

H.P. LOVECRAFT

Chemarea lui Cthulhu și alte povestiri

Traducere din limba engleză
și note de Ligia Caranfil

POLIROM
2019

Cuprins

Fapte privitoare la defunctul Arthur Jermyn și familia lui	5
Nyarlatotep	20
Ilustrația din carte	25
Veneticul	39
Dulăul	50
Sărbătoarea	62
El.....	77
Aer rece	94
Chemarea lui Cthulhu.....	108
Culoarea din afara spațiului.....	157
Cel care șusotea în întuneric	203
Coșmarul din Innsmouth	305

Seara, i-am iscodit pe bătrânii din Arkham în legătură cu bărăganul pârjolit și ce se înțelegea prin sintagma „zilele strani” pe care atâția o murmurau evaziv. N-am putut obține totuși răspunsuri credibile, cu excepția faptului că misterul e de dată mult mai recentă decât mă așteptam. Nu era defel o chestiune ce ținea de vechile legende, ci un fenomen ivit în timpul vieții interlocutorilor mei. Se petrecuse prin anii '80. O familie dispăruse ori fusese omorâtă. Cei care relatau nu erau prea exacti și, pentru că îmi tot repetau să nu iau aminte la aiuritele povești ale bătrânului Ammi Pierce, l-am căutat în dimineața următoare, auzind că trăiește singur în vechea colibă subredă, unde copacii încep să se îndesească. Era un loc înspăimântător de arhaic ce începuse să răspândească mirosul ușor fetid al locuințelor care au dălnuit prea multă vreme. Numai după nenumărate ciocănituri în ușă l-am putut urni pe moșneag. Când a apărut în prag, cu pași târșâiți, mi-am dat seama că nu e deloc bucuros să mă vadă. Nu era chiar atât de plăpând pe cât mă așteptasem, însă ochii lui priveau în jos într-un fel curios, iar îmbrăcămintea neîngrijită și barba albă îl făceau să pară foarte bătrân și obosit. Neștiind cum poate fi cel mai bine îmboldit să-și depene poveștile, am pretins că venisem într-o chestiune de afaceri, i-am vorbit despre sarcina mea de supraveghere, punându-i întrebări vagi în legătură cu ținutul. Era mult mai inteligent și mai cultivat decât crezusem la început și, până să mă trezesc eu, se prinse despre ce e vorba, la fel ca oricare alt om cu care stătusem de vorbă în Arkham. Nu era ca alți țărani pe care îi cunoscusem prin părțile unde avea să fie lacul de acumulare. De la el n-am auzit

proteste pentru hectarele de codru vechi și de gospodării care aveau să dispară sub ape, deși poate că s-ar fi plâns și el dacă locuința lui nu s-ar fi aflat dincolo de hotarele viitorului lac. El nu arată decât ușurare în fața sumbrului destin al umbritelor văi pe care le cutreierase toată viața. Stăteau mai bine sub ape acum, de la zilele străzii încoace. Și cu această introducere glasul său răgușit pieri, în vreme ce trupul i se apleca în față, iar degetul arătător de la mâna dreaptă i se ridică tremurător și impresionant.

Abia atunci am început să-l aud povestind. Pe măsură ce vocea îi hârâia în șoaptă, urmând firul dezlănat al amintirilor sale, mă mai scutura din când în când câte un fior, în ciuda zilei de vară. Adesea trebuia să-l întorc pe vorbitor din digresiunile sale, să pun cap la cap opiniile științifice pe care le repeta ca un papagal – scoțându-le din vagile amintiri lăsate de discuțiile unor profesori – sau să astup golurile povestirii când nu mai avea nici logică, nici continuitate. Când isprăvi, nu mă mai mira că îi lipsește o doagă, nici că lumea din Arkham nu discută prea mult despre bărăganul pârjolit. M-am grăbit să mă întorc la hotel până-n amurg, nedorind să apuc să văd aprinzându-se stelele pe cerul nopții, iar a doua zi m-am întors la Boston ca să-mi dau demisia. Nu mă mai puteam întoarce iar în întunecosul haos de codri bătrâni și povârnișuri, ori să mai văd a doua oară acel cenușiu bărăgan pârjolit, unde puțul cel negru se căsea adânc lângă pietrele și cărămizile prăvălite. Lacul de acumulare avea să fie terminat cât de curând și toate acele taine vechi aveau să fie îngropate odată pentru totdeauna sub ape. Dar nici măcar atunci nu cred că-mi va plăcea să străbat acel

ținut pe timpul nopții, în nici un caz la ora când sinistrele astre se văd pe cerul liber. Nimeni și nimic nu mă va putea convinge să beau noua apă a orașului Arkham.

Totul a început, zicea bătrânul Ammi, cu meteoritul. Înainte de asta, de la vânatoarea de vrăjitoare încoace nu se mai iviseră nici un fel de legende macabre, ba chiar și la acea epocă acești codri nu erau temuți nici pe jumătate cât micuța insulă din Miskatonic unde diavolul își ținea curtea lângă un curios altar de piatră, mai vechi decât indienii. Acestea nu erau păduri bântuite, iar fantasticul lor crepuscul nu trezise nicicând groaza înainte de zilele stranii. După aceea veniseră norul alb pe la amiază, șirul de explozii în aer și coloana de fum din valea ce se întindea departe, în pădure. În faptul nopții, întregul Arkham auzi uriașul bolovan căzând din cer și afundându-se în pământ lângă puțul gospodăriei lui Nahum Gardner. Aceea fusese casa din locul în care avea să fie bărăganul pârjolit – clădirea albă, curată ca un pahar de cristal, a lui Nahum Gardner, în mijlocul grădinilor și livezilor sale roditoare.

Nahum venise la oraș să le vorbească celor de acolo despre piatră și trecuse, în drumul său, pe la casa lui Ammi Pierce. Pe atunci, Ammi avea patruzeci de ani. Toate lucrurile ieșite din comun i se întipăriră foarte bine în minte. El și soția lui plecară însoțiți de trei profesori de la Universitatea Miskatonic care se grăbiră, în dimineața următoare, să vadă cu ochii lor bizarul vizitator din spațiul interstelar, ineditul fenomen, mirându-se de ce Nahum spusese cu o zi înainte că e atât de mare. Se micșorase, îi lămurise fermierul, arătând cu degetul movila mare, cafenie de

deasupra șanțului din pământ și iarba carbonizată de lângă buza vechiului puț, în curtea din față, dar savanții îi răspunseră că pietrele nu se micșorează. Continua să fie la fel de fierbinte, iar Nahum preciză că licărise ușor în timpul nopții. Profesorii o încercară cu un ciocan și găsiră că e neobișnuit de moale. Era într-adevăr atât de moale, încât aproape că părea din plastic, și mai mult scobiră decât ciobiră un eșantion pe care să-l ia cu ei pentru experimente ulterioare. Îl purtară într-o veche vadră pe care o luară din bucătăria lui Nahum, căci până și bucățile aceea nu se răcea defel. Pe drumul de întoarcere, ei se opriră acasă la Ammi ca să se odihnească și îi părură îngândurați când doamna Pierce le atrase atenția că mostra se micșora tot mai tare, arzând fundul căldării. Într-adevăr, nu era prea mare, dar poate că luaseră mai puțin decât crezuseră.

În ziua următoare (toate acestea se petreceau în iunie '82), profesorii veniră iar în grup, extrem de tulburati. Când se opriră la Ammi, îi povestiră ce manifestări ieșite din comun avusese mostra și cum dispăruse cu totul când au pus-o într-un pahar din sticlă. Paharul se evaporase și el, iar savanții discutară despre ciudata afinitate a rocii pentru silicon. Se comportase de-a dreptul incredibil în acel laborator foarte bine dotat, fără să aibă nici o reacție și fără să elibereze gaze la încălzirea pe un foc de cărbuni, luând valori absolut negative în perla de borax și dovedindu-se curând total nevolatilă la orice temperatură posibilă, chiar și la aceea a suflantei pentru gaz detonant. Pe o nicovală se arătă teribil de maleabilă, iar la întuneric luminozitatea sa era foarte pregnantă. Refuzând cu obstinație

să se răcească, provocă o mare tulburare în întregul colegiu. Iar când, expusă la temperaturi înalte dinaintea unui spectroscop, propagă fascicule de raze de culori necunoscute spectrului știut, se întetiră și mai mult discuțiile despre elemente noi, proprietăți optice bizare și alte lucruri de care oamenii de știință nedumeriți sunt obișnuiți să vorbească atunci când dau de fenomene ieșite din comun.

Fierbinte cum era, au combinat-o într-un creuzet cu toți reactivii necesari. Apa n-a avut nici un efect. Acidul clorhidric, la fel. Acidul nitric, ba chiar și apa tare, au scos numai un sfârâit și s-au împrăștiat în formă de stropi pe suprafața toridei sale invulnerabilități. Ammi întâmpina dificultăți să-și amintească toate aceste chestiuni, dar recunoscuse unii solvenți pe care eu i-am menționat în ordinea obișnuită a utilizării lor. Au mai fost amoniacul și soda caustică, alcoolul și eterul, grețoasa disulfură de carbon și o duzină de alți agenți chimici, însă, deși greutatea i se micșora tot mai mult odată cu trecerea timpului, iar fragmentul lăsa impresia de ușoară răcire, nu se observă nici o schimbare în solvenți care să arate că-i atacaseră substanța într-un fel sau altul. Era un metal totuși, fără îndoială. Era magnetică și, după imersiunea sa în solvenți acizi, păru să prezinte ușoare urme din structurile Widmannstätten găsite în fierul meteoritic. Când răcirea deveni considerabilă, experimentele continuară în sticlă. Tocmai într-un asemenea pahar de laborator lăsară toate fărâmele care mai rămăseseră din mostra inițială în decursul lucrărilor de laborator. În dimineața următoare, atât pilitura, cât și paharul dispăruseră fără urmă. Numai o pată de arsură mai marca locul de pe raftul de lemn unde stătuseră.

Toate acestea i le povestiră profesorii lui Ammi când se opriră din nou la el acasă, și încă o dată Ammi îi însoți ca să mai vadă mesagerul din piatră venit din alte constelații, deși de această dată soția lui nu mai veni cu el. De-acum se micșorase cu siguranță și până și riguroșii profesori nu se mai putură îndoi de adevărul a ceea ce vedeau cu proprii ochi. De jur împrejurul cafeniului bulgăre de lângă puț care se tot micșora, era spațiu gol, în afară de locul în care țărâna acoperise groapa. De unde măsurase peste doi metri în lățime cu o zi înainte, acum abia dacă mai ajungea la un metru și jumătate. Era încă fierbinte, iar savanții îi studiară curioși suprafața, în timp ce mai detașau o mostră, de data asta mai mare, cu dalta și ciocanul. Acum scobiră mai adânc. Pe când desprindeau noul eșantion, observară că miezul obiectului nu e tocmai omogen.

Dezveliseră ceea ce părea a fi suprafața unei bile colorate, afundate în aceea substanță. Culoarea, ce aducea cu unele dintre fasciculele straniului spectru al meteoritului, era aproape indescriptibilă și doar prin analogie puteau s-o numească până la urmă „culoare”. Textura îi era lucioasă, iar la atingere promitea să fie atât casabilă, cât și goală pe dinăuntru. Unul dintre profesori îi dădu o lovitură de ciocan abilă, iar bila se sparse cu un mic pocnet nervos. Nu ieși nimic din ea și dispăru fără urmă odată străpunsă. Rămase doar un spațiu gol, rotund, de vreo opt centimetri lățime, și toți crezură că probabil aveau să mai găsească și altele pe măsură ce substanța care le acoperea avea să se disipeze.

Toate ipotezele erau inutile. Așadar, după o încercare zadarnică de a descoperi alte bile